

Informacja o programie „Niebieska Karta” (2002-2008)

Celem programu „Niebieska Karta” prowadzonego w ramach Programu Poprawy Bezpieczeństwa dla miasta Krakowa „Bezpieczny Kraków” jest zminimalizowanie skutków przemocy w rodzinie. Program zakłada stworzenie jak najszerszych możliwości minimalizacji następstw przemocy w rodzinie, począwszy od upowszechnienia wiedzy na temat przemocy domowej, jej skutków prawnych, praw ofiar (na poziomie ogólnospołecznym poprzez kampanie medialne, akcje informacyjne), poprzez pełną i łatwo dostępną informację o możliwościach uzyskania pomocy, aż po rzeczywiste zapewnienie takiej pomocy (opieka prawna, psychologiczna, zapewnienie ofiarom natychmiastowej ochrony przed dalszą przemocą i tymczasowego schronienia). Program obejmuje różnorodne działania, w tym – szkolenia i seminaria dla osób pracujących z ofiarami i sprawcami przemocy w rodzinie, bezpłatną pomoc prawną, psychologiczną i socjalną dla ofiar przemocy domowej, usługi doradcze, działania badawcze, stworzenie grup mediatorów, publikację materiałów informacyjnych i in.

W ciągu pierwszych lat realizowania przez Miasto programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie „Niebieska Karta” (od 2002 r.) w pierwszej kolejności skupiono się na nawiązaniu współpracy z ośrodkami zajmującymi się pomocą ofiarom przemocy w rodzinie. Dzięki temu zidentyfikowano i zweryfikowano bazę instytucjonalną oraz specjalistów, co stanowiło punkt wyjścia do dalszych działań. Początkowo główny nacisk położono na edukację środowisk i grup zawodowych mających kontakt z ofiarami i sprawcami przemocy w rodzinie oraz tworzenie nowych form pomocy dla osób uwikłanych w przemoc domową. W toku licznych szkoleń zaznajomiono z wiedzą i technikami na temat przemocy domowej kilkaset osób z grup zawodowych mających styczność z tym zjawiskiem. Po trzech latach uznano, iż formuła szkoleń skierowanych do tak szerokiego środowiska (z podstawowego zakresu wiedzy) została już wypełniona i w tym aspekcie uwaga skupiła się na prowadzeniu szkoleń specjalistycznych, z wąskiego zakresu dla wąskich grup.

Najistotniejszym jednak elementem, na który w głównej mierze kładziony jest nacisk jest bezpośrednia i pośrednia pomoc ofiarom przemocy w rodzinie. Odbywa się to poprzez upowszechnienie i jak najszersze udostępnienie informacji dla mieszkańców Krakowa nt.

istniejących możliwości pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie oraz udzielanie bezpośredniej pomocy prawnej, psychologicznej i socjalnej osobom dotkniętym przemocą.

W 2008 roku w ramach Programu Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego wspólnie z Fundacją Rozwoju Społecznego DEMOS zrealizował badania naukowe diagnozujące zjawisko przemocy wobec dzieci z terenu Krakowa, ze szczególnym uwzględnieniem przemocy seksualnej.

Celem badań było:

- uzyskanie danych na temat skali zjawiska przemocy, w tym przemocy seksualnej wobec dzieci w wieku szkolnym, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci do 12 roku życia,
- ustalenie jakiego rodzaju przemocy podlegają,
- ustalenie sytuacji i miejsc, w których doszło do przemocy.

Badania wzorowane były na podobnym projekcie, przeprowadzonym w domach dziecka w całej Polsce przez Fundację Dzieci Niczyje. Za realizację przedsięwzięcia odpowiedzialny był zespół badawczy pod kierunkiem pracowników naukowych Instytutu Socjologii Uniwersytetu Jagiellońskiego.